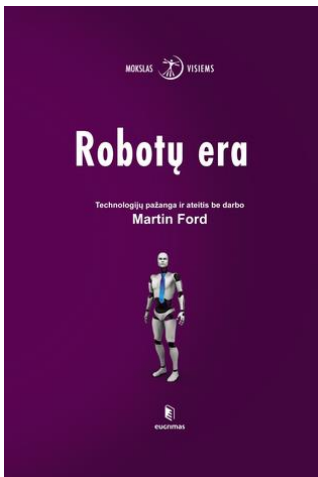

Sąžinės ugdymas: Kaip geri įstatymai formuoja gerus žmones. Lynn Stout.

Lietuvos visuomenė nusivylusi viskuo – politikais, teismais, bankais. Tuo tarpu Lynn Stout knyga „Sąžinės ugdymas“ mus moko, jog gyvenime ne viskas juoda, ir pateikia vertingų išvalgų, kaip plėtoti šviesiuosius visuomenės gyvenimo aspektus. Vienas jų susijęs su įstatymų leidyba: ji turi sudaryti sąlygas skleistis gerosioms žmonių savybėms. Kita vertus, teismai savo sprendimuose turi pateikti sąžiningo, socialiai reikšmingo elgesio modelius.

Ši knyga turėtų sudominti ne tik dabartinę Lietuvos politikos ir teisės elitą, bet ir visų pirma jaunąją kartą, kurios atstovai netruks taps įstatymų leidėjais, teisėjais, prokurorais ir pan. Ji skatina pakeisti ir Lietuvos teisės doktriną – nuo teisinių išvedžiojimų pereiti prie empirinių teisinės praktikos tyrimų. Galiausiai ši knyga turėtų paskatinti tiriamąją žurnalistiką analizuoti, kaip vienas ar kitas konkretus teisės aktas, teismo sprendimas veikia žmonių elgesį.

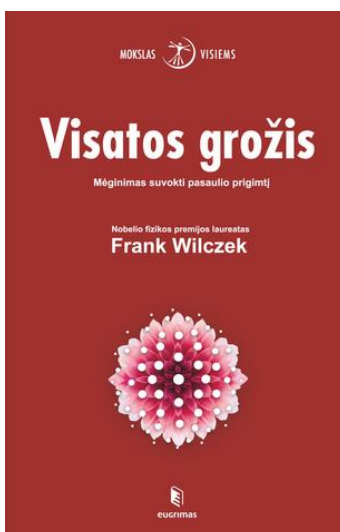

Robotų era: Technologijų pažanga ir ateitis be darbo

Martin Ford

Autorius M. Fordas yra futurologas, kuris specializuojasi dirbtinio intelekto ir robotikos srityse analizuodamas šių technologijų plėtrą ir įtaką darbo rinkai, ekonomikai bei visuomenei. Jo knyga „Robotų era“ išsiskiria tuo, kad joje nagrinėjami ryškėjantys darbo rinkos pokyčiai, skaitmeninė atskirtis, naujausios technologijos ir galimas jų poveikis ekonominiams ir socialiniams santykiams. Nors aptariamų reiškinų pavyzdžiai pateikiami daugiausia iš JAV ir Jungtinės Karalystės gyvenimo, jų tendencijos yra globalios ir nesunkiai pastebimos daugelyje išsivysčiusių šalių.

Ši tarpdisciplinė knyga padės Lietuvos mokslo, ekonominės ir finansinės politikos formuotojams geriau suvokti sąsajas tarp technologijų pažangos ir sparčių socialinių bei ekonominių pokyčių, identifikuoti pagrindines jų varomąsias jėgas, o moksleiviams ir studentams – geriau pasirengti tiems pokyčiams renkantis profesiją.

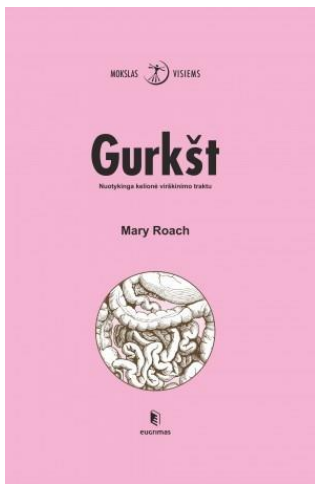

Visatos grožis: Mėginimas suvokti pasaulio prigimtį

Frank Wilczek

Nobelio fizikos premijos laureatas Frank'as Wilczek'as ypač subtiliai ir savitai aptaria pasaulio pažinimo istoriją ir mokslo raidą: autorius į jas žvelgia per prizmę „idealų – realu“, atskleisdamas skaitytojui amžiną mokslininkų siekį nuo seniausių laikų iki netolimos dabarties – atskleisti pasaulio tobulybę, t. y. įrodyti, kad jis gražus. Autorius ieško atsakymo į klausimą, ar pasaulį galima laikyti meno kūrinium, ir jeigu taip, tai ar tas kūrinys vykęs.

Knyga aprėpia įvairių mokslo šakų pasiekimus. Nors analizuojami fundamentalūs sąryšiai ir naujausi atradimai, žvelgiant per grožio prizmę viskas atrodo paprasčiau, suprantamiau. Knygos patrauklumą ir informatyvumą lemia lengvas pasakojimo stilius ir įdomūs sugretinimai.

Gurkšt: nuotykinga kelionė virškinimo traktu

Mary Roach

Šioje 2013 m. anglų kalba išleistoje savo knygoje Mary Roach kviečia į kelionę virškinimo traktu, norėdama kuo nuodugniau atskleisti mumyse vykstančius gyvybinius procesus, tarp jų ir tais aspektais, apie kuriuos dažniausiai droviai tylime. Rašytojai nėra jokių tabu, todėl keliaudami nuo burnos ertmės iki išangės sužinosite apie stebėtiną seilių savybes ir jų sąsajas su skalbiamaisiais milteliais, ryšį tarp kvapo ir skonio, apie tai, kaip ir kodėl žarnyne kaupiasi dujos, kas lemia blogą jų kvapą ir apie šioms „išmetamosioms“ dujoms gaudyti skirtas kelnaites. Galėsite palyginti žmonių ir gyvūnų žarnyno anatominius skirtumus ir jų reikšmę, perskaitysite apie subproduktų vartojimo antiką Graikijoje ir šiais laikais pokyčius, apie „žmogų-mėgintuvėlį“ ir daugybę kitų pašėlusiai keistų, įdomių ir kartu praktiškų faktų iš žmonijos eksperimentų su savo kūnu.

Rašytoja ir žurnalistė amerikietė Mary Roach visame pasaulyje išgarsėjo savo humoro kupinomis knygomis, supažindinančiomis su mokslo, technologijų ir gyvenimo apskritai (netgi pomirtinio) temomis. Skaitydami apie jos nuotykius ir potyrius bendraujant su pačių įvairiausių sričių specialistais, galite sužinoti, kam po mirties naudojami mūsų kūnai (Negyvėliai, 2005, Alma littera), su kokiomis problemomis susiduria kosminių programų, raketų, astronautų maisto kūrėjai (Packing to Mars: Curious Science of Life in the Void, 2010) arba kokius ekstremalius išbandymus patiria karinių technologijų konstruktoriai, bandytojai ir vartotojai.

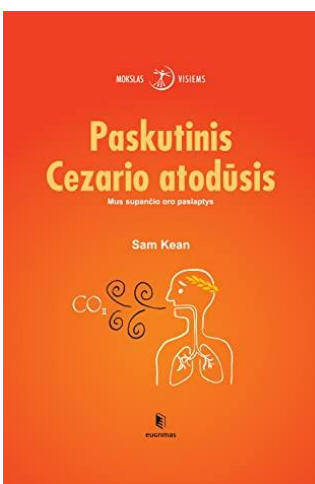

Ketvirtoji revoliucija: Kaip infosfera keičia mūsų tikrovę

Luciano Floridi

Knygoje nagrinėjamos temos ir keliamos problemos labai aktualios mums, vis giliau panyrantiems į infosferą – išmaniųjų įrenginių, socialinių tinklų, dirbtinio intelekto, virtualių pasaulių ir skaitmeninių sielų erdvę. Tampant vienos informacinės erdvės dalimi, neišvengiamai kinta individo santykis su tikrove ir kitais žmonėmis. Ši knyga padės suvokti šioje srityje vykstančius procesus, jų įtaką mąstymui ir elgesiui. Filosofas L. Floridi, pateikdamas savo požiūrį į informacinių ir ryšio technologijų vystymąsi, augančią jų įtaką visuomenei ir ekonomikai, išryškina netikėtas sąsajas, atveria giluminius procesus ir jų perspektyvas. Šiuos globalius ir neišvengiamus procesus jis vadina ketvirtąja revoliucija žmonijos mąstymo istorijoje (po N. Koperniko heliocentrinės, Č. Darvino biologinės ir Z. Froido

psichoanalitinės), kurios kaskart privertė perkainoti žmogaus santykį su tikrove. A. Turingo darbai ir idėjos tapo naujosios revoliucijos pradžia.

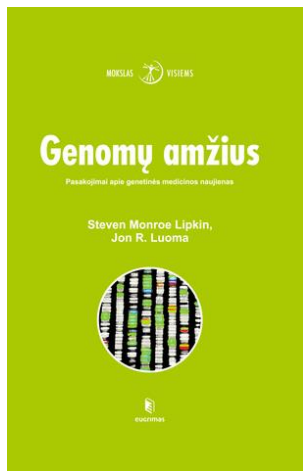
Paskutinis Cezario atodūsis: mus supančio oro

paslaptys. Sam Kean

44 m. pr. Kr. Julius Cezaris mirė nuo durtinių žaizdų ant Senato grindų, ir jo paskutinis atodūsis pakilo į atmosferą. Kelios jo iškvėptos molekulės ir dabar galėtų būti mūsų plaučiuose.

Taip New York Times bestselerių autorius Sam'as Kean'as pradeda savo knygą „Paskutinis Cezario atodūsis“ – įtraukiančią istoriją apie orą, kuriuo kvėpuojame, mūsų planetos atmosferos tapsmą ir sandarą, apie tai, kaip oras nukreipė žmonijos pažangą, įkvėpė revoliucijas ir toliau daro įtaką visam mūsų gyvenimui. Tai Žemės ir mūsų būties joje istorija. Autoriaus lydimi leidžiamės į pažintinę kelionę laiku aplink pasaulį, kupiną įdomių ekskursų į periodinę elementų sistemą. Keliaudami ne tik tampame cheminių

atradimų liudininkais, bet ir pajuntame laiko dvasią, suvokiame, kad mokslo naujovės visais laikais susiduria su minios pasipriešinimu, o atradėjams reikia didžiulės ištvermės, atsidavimo ir pasiukojimo.

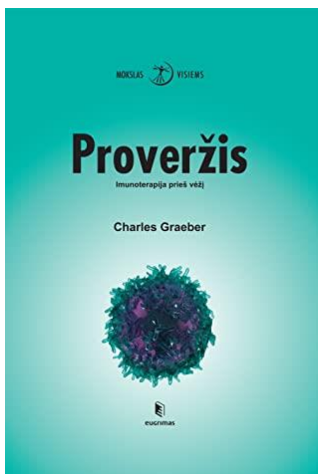

Genomų amžius: Pasakojimai apie genetinės medicinos naujienas. Steven M. Lipkin, Jon R. Luoma

Žmogaus genomą sudarytas iš daugiau kaip trijų milijardų nukleotidų. Tik 50 milijonų iš jų formuoja konkrečius genus, koduojančius mūsų baltymus. Ši geno dalis vadinama egzomu. Būtent jo defektai yra visų paveldimų ligų pagrindas. Knygoje aptariamos šeimos problemos, kai joje gimsta paveldima liga sergantis vaikas. Skaitytojus ši knyga turėtų sudominti tuo, kad joje suprantamai paaiškinti naujausių technologijų, įskaitant in vitro apvaisinimą, prenatalinę ir preimplantacinę diagnostiką, taikymo privalumai ir trūkumai. Kitų šalių patirtis sprendžiant genetinių ligų diagnostiką ir gydymo išlaidų, taip pat specialistų klaidų kompensavimo problemas svarbi ir Lietuvos gyventojams, ir sveikatos priežiūros politikos formuotojams. Ypač daug dėmesio skiriama bioetiniams klausimams,

susijusiems su naujausiomis technologijomis ir jų taikymu ligų diagnostikai ir gydymui.

Knyga skirta visiems, norintiems pasinerti į žmogaus geno analizės peripetijas, suprasti jo tyrimo privalumus bei trūkumus.

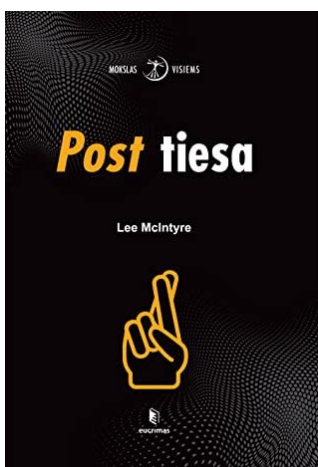

Proveržis: Imunoterapija prieš vėžį. Charles Graeber

Apdovanojimų pelnęs žurnalistas, „The New York Times“ bestselerių autorius Charles Graeber knygoje „Proveržis. Imunoterapija prieš vėžį“ paprastai ir aiškiai aprašo vėžio imunoterapijos metodus, gydymo istoriją bei proveržį. Knyga skirta tiek specialistams, tiek besidomintiems šios ligos gydymo naujienomis.

Autorius Charles Graeber šiame mokslo populiarinimo leidinyje pristato trumpą vėžio gydymo istoriją. Kelis tūkstančius metų žmonija praktikavo chirurginį gydymą. 1896-tais metais jį papildė spindulinė terapija, o nuo 1946-tų metų tai, ką šiandien vadiname chemoterapija. Teigiama, kad šių trijų gydymo metodų derinys padėjo įveikti ligą maždaug pusei pacientų. Kitos pusės rezultatai, deja, ne tokie džiuginantys.

Tačiau knygos „Proveržis. Imunoterapija prieš vėžį“ autorius teigia, kad yra ir optimistinių žinių. Gerai žinomas klatingos ligos gydymo praktikas papildė naujas metodus, kuris veikia ne patį vėžį, bet žmogaus organizmo imuninę sistemą. Imuninė sistema yra užprogramuota kovoti su bet koku svetimkūniu, tačiau daugybę metų mokslininkus kankino klausimas, kodėl ji nesipriešina vėžiui? Visgi ji kovoja ir prieš šią ligą, tačiau vėžys klatingai slepiasi. Laikas pakeisti žaidimo taisyklės, o vėžio imunoterapijos tikslas yra atpažinti šį priešą ir įgalinti imuninę sistemą su juo kovoti.

Post tiesa. Lee McIntyre

Kaip reaguosime į pasaulį, kuriame kažkas mėgina dumti mums akis, – mūsų sprendimas. Tiesa tebėra svarbi ir visada buvo. Nuo mūsų priklauso, ar suvoksime tai laiku.

Oksfordo žodynas kiekvienais metais paskelbia žodį, kuris per paskutinius dvylika mėnesių sulaukė didžiulio susidomėjimo ir atspindi tų metų nuotaiką bei aktualijas. 2016-tų metų žodžiu paskelbtas „Post tiesa“ (angl. Post-truth), tiesiogiai reiškiantį nuvertintą tiesą. Apie šį reiškinį to paties pavadinimo mokslo populiarinimo knygoje kalba autorius Lee McIntyre. Oksfordo žodynas teigia, kad post tiesa – tai ideologija, kurios atstovai bando įtikinti žmogų tuo, kas nebūtinai yra įrodyta bei taip pat frazė nurodanti aplinkybes, kai formuojant visuomenės nuomonę objektyvūs faktai lemia mažiau nei apeliavimas į emocijas ir asmeninius įsitikinimus.

Būtent toks reiškinys pastaruosius kelis metus dominuoja politikoje.

Nepagrįstais faktais per savo rinkiminę kampaniją svaidėsi prezidentas ir Donaldas Trumpas, ir Breksito šalininkai. Neatsilieka ir kiti politikai bei žiniasklaida. Šiandieninė realybė tokia, kad patikrintiems faktams ir tiesai iškilė didžiulė grėsmė, o pasaulis dar nebuvo susidūręs su tokio milžiniško masto bandymu iškreipti tikrovę ir taip padidinti politinę įtaką.